

**مانگ و رۆژه کوردییەکان بەرامبەر ئەو ساڵنامە زاینییە کەبیسانە
بە پینجشەممە دەست پێ ئەکەن (خستە ژمارە ۱۵ ل ۲۴)**

نیسان					نازار					شوبات					کانوونی دووهم					رۆژ
نهورۆز - گولان					رەشەمی - نهورۆز					رێبەندان - رەشەمی					بەفرانبار - رێبەندان					
۴	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۵	۱۸		۴	۲۷	۲۰	۱۳	۱۱	شەممە
۵	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۴	۱۷		۱۰	۳	۲۶	۱۹	۱۲	۵	۲۸	۲۱	۱۴		یه‌کشەممە
۶	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۵	۱۸	۱۱		۴	۲۷	۲۰	۱۳	۶	۲۹	۲۲	۱۵		دوو شەممە
۷	۳۱	۲۴	۱۷		۱۰	۳	۲۶	۱۹	۱۲		۵	۲۸	۲۱	۱۴	۷	۳۰	۲۳	۱۶		سێ شەممە
۸	۱	۲۵	۱۸		۱۱	۴	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۲۹	۲۲	۱۵	۸	۱	۲۴	۱۷		چوار شەممە
۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲		۵	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۰	۲۳	۱۶	۹	۲	۲۵	۱۸	۱۱	پینج شەممە
۱۰	۳	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۴	۱۷	۱۰	۳	۲۶	۱۹	۱۲	هەینی
ناب					نەممووز					حوزەیران					مایس					رۆژ
خەرمانان - گەلاوێژ					پووشپەر - خەرمانان					جۆزەردان - پووشپەر					گولان - جۆزەردان					
۶	۳۰	۲۳	۱۶		۲	۲۶	۱۹	۱۲	۹	۵	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱	شەممە
۷	۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	۳	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲	یه‌کشەممە
۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱	۴	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۱	۲۴	۱۷		۱۰	۳	۲۷	۲۰	۱۳	دوو شەممە
۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲	۵	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱		۴	۲۸	۲۱	۱۴	سێ شەممە
	۳	۲۷	۲۰	۱۳	۶	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲		۵	۲۹	۲۲	۱۵	چوار شەممە
	۴	۲۸	۲۱	۱۴	۷	۳۱	۲۴	۱۷	۱۰		۳	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۳۰	۲۳	۱۶	پینج شەممە
	۵	۲۹	۲۲	۱۵	۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱		۴	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۱	۲۴	۱۷	هەینی
کانوونی یەکەم					تشرینی دووهم					تشرینی یەکەم					ئەیلوول					رۆژ
سەرماوێز - بەفرانبار					گەلاوێژان - سەرماوێز					رەزبەر - گەلاوێژان					گەلاوێژ - رەزبەر					
۴	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۰	۲۳	۱۶		۲	۲۵	۱۸	۱۱	۹	۴	۲۷	۲۰	۱۳		شەممە
۵	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۴	۱۷		۳	۲۶	۱۹	۱۲	۱۰	۵	۲۸	۲۱	۱۴		یه‌کشەممە
۶	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۵	۱۸	۱۱	۴	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۲۹	۲۲	۱۵		دوو شەممە
۷	۳۱	۲۴	۱۷		۱۰	۳	۲۶	۱۹	۱۲	۵	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۰	۲۳	۱۶		سێ شەممە
۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱		۴	۲۷	۲۰	۱۳	۶	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۴	۱۷	۱۰	چوار شەممە
۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲		۵	۲۸	۲۱	۱۴	۷	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۵	۱۸	۱۱	پینج شەممە
۱۰	۳	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۲۹	۲۲	۱۵	۸	۱	۲۴	۱۷	۱۰		۳	۲۶	۱۹	۱۲	هەینی

خستە ژمارە (۶۰)

**مانگ و پۆژه کوردییهکان بهرامبەر ئەو ساڵنامه زاینییه نا که بیسانه
به ههینی دەست پێ ئەکەن (خشته ژماره ۹ ل ۱۸)**

نیسان					نازار					شوبات					کانوونی دووهم					پۆژ
نهوڕۆز - گولان					پهشهمی - نهوڕۆز					پهینهندان - پهشهمی					بهفرانبار - پهینهندان					
۴	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۴	۱۷		۳	۲۶	۱۹	۱۲	۱۰	شه‌مه
۵	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۵	۱۸		۴	۲۷	۲۰	۱۳	۱۱	یه‌کشه‌مه
۶	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۴	۱۷	۱۰		۳	۲۶	۱۹	۱۲	۵	۲۸	۲۱	۱۴		دوو‌شه‌مه
۷	۳۱	۲۴	۱۷		۱۰	۳	۲۵	۱۸	۱۱		۴	۲۷	۲۰	۱۳	۶	۲۹	۲۲	۱۵		سپه‌شه‌مه
۸	۱	۲۵	۱۸		۱۱	۴	۲۶	۱۹	۱۲		۵	۲۸	۲۱	۱۴	۷	۳۰	۲۳	۱۶		چوار‌شه‌مه
۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲		۵	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۲۹	۲۲	۱۵	۸	۱	۲۴	۱۷		په‌نج‌شه‌مه
۱۰	۳	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۰	۲۳	۱۶	۹	۲	۲۵	۱۸	۱۱	هه‌ینی
ئاب					ته‌ممووز					هوزه‌یران					مابیس					پۆژ
خه‌رمانان - گه‌لاویژ					پووشپه‌ر - خه‌رمانان					جۆزه‌ردان - پووشپه‌ر					گولان - جۆزه‌ردان					
۶	۳۰	۲۳	۱۶		۲	۲۶	۱۹	۱۲	۹	۵	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱	شه‌مه
۷	۳۱	۲۴	۱۷	۱۰	۳	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲	یه‌کشه‌مه
۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱	۴	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۱	۲۴	۱۷		۱۰	۳	۲۷	۲۰	۱۳	دوو‌شه‌مه
۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲	۵	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱		۴	۲۸	۲۱	۱۴	سپه‌شه‌مه
	۳	۲۷	۲۰	۱۳	۶	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲		۵	۲۹	۲۲	۱۵	چوار‌شه‌مه
	۴	۲۸	۲۱	۱۴	۷	۳۱	۲۴	۱۷	۱۰		۳	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۳۰	۲۳	۱۶	په‌نج‌شه‌مه
	۵	۲۹	۲۲	۱۵	۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱		۴	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۱	۲۴	۱۷	هه‌ینی
کانوونی یه‌که‌م					تشرینی دووهم					تشرینی یه‌که‌م					ئه‌یلوول					پۆژ
سه‌رماوهرز - به‌فرانبار					گه‌لاپه‌زان - سه‌رماوهرز					په‌زه‌به‌ر - گه‌لاپه‌زان					گه‌لاویژ - په‌زه‌به‌ر					
۴	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۰	۲۳	۱۶		۲	۲۵	۱۸	۱۱	۹	۴	۲۷	۲۰	۱۳		شه‌مه
۵	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۴	۱۷		۳	۲۶	۱۹	۱۲	۱۰	۵	۲۸	۲۱	۱۴		یه‌کشه‌مه
۶	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۵	۱۸	۱۱	۴	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۲۹	۲۲	۱۵		دوو‌شه‌مه
۷	۳۱	۲۴	۱۷		۱۰	۳	۲۶	۱۹	۱۲	۵	۲۸	۲۱	۱۴		۷	۳۰	۲۳	۱۶		سپه‌شه‌مه
۸	۱	۲۵	۱۸	۱۱		۴	۲۷	۲۰	۱۳	۶	۲۹	۲۲	۱۵		۸	۱	۲۴	۱۷	۱۰	چوار‌شه‌مه
۹	۲	۲۶	۱۹	۱۲		۵	۲۸	۲۱	۱۴	۷	۳۰	۲۳	۱۶		۹	۲	۲۵	۱۸	۱۱	په‌نج‌شه‌مه
۱۰	۳	۲۷	۲۰	۱۳		۶	۲۹	۲۲	۱۵	۸	۱	۲۴	۱۷	۱۰		۳	۲۶	۱۹	۱۲	هه‌ینی

خشته ژماره (۶۱)

**مانگ و رۆژه کوردییەکان بەرامبەر ئەو ساڵنامە زاینییە کەبیسانە
بە هەینی دەست پێ ئەکەن (خستە ژمارە ١٦ ل ٢٥)**

نیسان					نازار					شوبات					کانوونی دووهم					رۆژ
نهورۆز - گولان					رەشەمی - نهورۆز					رێبەندان - رەشەمی					بەفرانبار - رێبەندان					
٣	٢٧	٢٠	١٣	١٠	٦	٢٩	٢٢	١٦		٨	١	٢٤	١٧		٣	٢٦	١٩	١٢	١٠	شەممە
٤	٢٨	٢١	١٤		٧	٣٠	٢٣	١٧		٩	٢	٢٥	١٨		٤	٢٧	٢٠	١٣	١١	یه‌کشەممە
٥	٢٩	٢٢	١٥		٨	١	٢٤	١٥		١٠	٣	٢٦	١٩	١٢	٥	٢٨	٢١	١٤		دوو شەممە
٦	٣٠	٢٣	١٦		٩	٢	٢٥	١٨	١١		٤	٢٧	٢٠	١٣	٦	٢٩	٢٢	١٥		سێ شەممە
٧	٣١	٢٤	١٧		١٠	٣	٢٦	١٩	١٢		٥	٢٨	٢١	١٤	٧	٣٠	٢٣	١٦		چوار شەممە
٨	١	٢٥	١٨		١١	٤	٢٧	٢٠	١٣		٦	٢٩	٢٢	١٥	٨	١	٢٤	١٧		پێنج شەممە
٩	٢	٢٦	١٩	١٢		٥	٢٨	٢١	١٤		٧	٣٠	٢٣	١٦	٩	٢	٢٥	١٨	١١	هەینی
ناب					نەممووز					حوزەیران					مایس					رۆژ
خەرمانان - گەلاوێژ					پووشپەر - خەرمانان					جۆزەردان - پووشپەر					گولان - جۆزەردان					
٥	٢٩	٢٢	١٥		١	٢٥	١٨	١١	٨	٤	٢٨	٢١	١٤		٧	٣١	٢٤	١٧		شەممە
٦	٣٠	٢٣	١٦		٢	٢٦	١٩	١٢	٩	٥	٢٩	٢٢	١٥		٨	١	٢٥	١٨	١١	یه‌کشەممە
٧	٣١	٢٤	١٧	١٠	٣	٢٧	٢٠	١٣		٦	٣٠	٢٣	١٦		٩	٢	٢٦	١٩	١٢	دوو شەممە
٨	١	٢٥	١٨	١١	٤	٢٨	٢١	١٤		٧	٣١	٢٤	١٧		١٠	٣	٢٧	٢٠	١٣	سێ شەممە
٩	٢	٢٦	١٩	١٢	٥	٢٩	٢٢	١٥		٨	١	٢٥	١٨	١١		٤	٢٨	٢١	١٤	چوار شەممە
	٣	٢٧	٢٠	١٣	٦	٣٠	٢٣	١٦		٩	٢	٢٦	١٩	١٢		٥	٢٩	٢٢	١٥	پێنج شەممە
	٤	٢٨	٢١	١٤	٧	٣١	٢٤	١٧	١٠		٣	٢٧	٢٠	١٣		٦	٣٠	٢٣	١٦	هەینی
کانوونی یەکەم					تشرینی دووهم					تشرینی یەکەم					ئەیلوول					رۆژ
سەرماوێز - بەفرانبار					گەلاوێژان - سەرماوێز					رەزبەر - گەلاوێژان					گەلاوێژ - رەزبەر					
٣	٢٧	٢٠	١٣	١٠	٦	٢٩	٢٢	١٥		٨	١	٢٤	١٧	١١	٣	٢٦	١٩	١٢		شەممە
٤	٢٨	٢١	١٤		٧	٣٠	٢٣	١٦		٩	٢	٢٥	١٨	١٠	٤	٢٧	٢٠	١٣		یه‌کشەممە
٥	٢٩	٢٢	١٥		٨	١	٢٤	١٧		١٠	٣	٢٦	١٩	١٢	٥	٢٨	٢١	١٤		دوو شەممە
٦	٣٠	٢٣	١٦		٩	٢	٢٥	١٨	١١		٤	٢٧	٢٠	١٣	٦	٢٩	٢٢	١٥		سێ شەممە
٧	٣١	٢٤	١٧		١٠	٣	٢٦	١٩	١٢		٥	٢٨	٢١	١٤	٧	٣٠	٢٣	١٦		چوار شەممە
٨	١	٢٥	١٨	١١		٤	٢٧	٢٠	١٣		٦	٢٩	٢٢	١٥	٨	١	٢٤	١٧	١٠	پێنج شەممە
٩	٢	٢٦	١٩	١٢		٥	٢٨	٢١	١٤		٧	٣٠	٢٣	١٦	٩	٢	٢٥	١٨	١١	هەینی

خستە ژمارە (٦٢)

ياساى وهرگرتنى سالى (زايىنى) له (كوردى) يهوه

بۆ دهريهتئانى سالى زايىنى له كوردىيهوه... گهر رۆژهكه كهوتبىته پيش (۱۱) ي بهفرانبار يهكسهه
(۷۰۰) ي لى دههتههپنرى

ز ← ك (پيش ۱۱ / ۱۰) - ۷۰۰ ... ياسا ژماره (۳)

ئهگهر رۆژهكه كهوتبىته دواى ۱۰ ي بهفرانبار (۱) ي ئهخرىته سهه:

ز ← ك (دواى ۱۰ / ۱۰) - ۷۰۰ + ۱
ك (دواى ۱۰ / ۱۰) - ۶۹۹ ← ... ياسا ژماره (۴)

ئهه ياسايانه لهه نهخشهيه دا روون كراونهتهوه:

ياسا	كوردى ←	زايىنى
۳	پيش ۱۱ ي بهفرانبار	ك - ۷۰۰
۴	دواى ۱۰ ي بهفرانبار	ك - ۶۹۹

رۆژ و مانگى بهرانبهريش به خسته ژماره (۲۵) يا (۲۶) يا (۲۷) دهستنيشان ئهكرىت.

ياساكانى وەرگرتنى سالنامەى (زاينىنى) لە (كوردى) يەوہ

ياھكەم رۆزى												كانوونى دووہم	شوبات	ئازار	نيسان	مايس	حوزەيران	تەمموز	ئاب	ئەيلوول	تشرىنى يەكەم	تشرىنى دووہم	كانوونى يەكەم																																										
سالى كوردى	←	سالى زاينىنى	٣١	٢٨ - ٢٩	٣١	٢	٥	٧	٣	٣٠	٣١	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١																										
شەممە	كەببەسە	٤ شەممە	٥	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١
يەكشەممە	كەببەسە	٥ شەممە	٦	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	
دووشەممە	كەببەسە	هەينى	٧	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١		
سێشەممە	كەببەسە	شەممە	٨	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١			
چوارشەممە	كەببەسە	١ شەممە	٩	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١				
پنجشەممە	كەببەسە	٢ شەممە	١٠	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١					
هەينى	كەببەسە	٣ شەممە	١١	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١						
		٤ شەممە	١٢	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١							

خشتە ژمارە (٦٣)

بۆ نمونە گەر بمانەوێ سالنامەى زاينىنى بەرامبەر سالى (٢٧٠٢) ى كورديمان دەستكەوێ:

١- سالى زاينىنى بەرامبەر سالى (٢٧٠٢) ئەكاتە (٢٧٠٢ - ٧٠٠ = ٢٠٠٢)

٢- سالى (٢٧٠٢) ى كوردى بە پینجشەممە دەست پێ ئەكات و كەببەسە نییە.

٣- بە پیتی ياساكانى خشتەى ژمارە (٦٣) هەر سالىكى كوردى بە پینجشەممە دەست پێ بكات و كەببەسە نەبێ سالى بەرامبەرى بە سيشەممە دەست پێ ئەكات و سالنامەكە بەم جوړە ئەبێ.

كانوونى دووہم	شوبات	ئازار	نيسان	مايس	حوزەيران	تەمموز	ئاب	ئەيلوول	تشرىنى يەكەم	تشرىنى دووہم	كانوونى يەكەم
٣١	٢٨	٣١	٣٠	٣١	٣٠	٣١	٣١	٣٠	٣١	٣٠	٣١
٤	٧	٧	٣	٥	١	٣	٦	٢	٤	٧	٢

بۆ سالنامەكە سەیری (خشتە ژمارە ٦ ل ١٥) بكە.

سالی کوردی بهرامبەر به هيجری

بۆ گۆرینی سالی کوردی به هيجری و به پیتچه وانوه ئهم دوو یاسایه به کار بهیتنه:

$$\frac{100 \times (1321,6 - ك)}{97} \leftarrow ه$$

$$1321,6 + \frac{ه \times 3}{100} - ه \leftarrow ك$$

به م یه كسانانه ته نها سالی بهرامبەر دهست ئه كه وئ. رۆژ و مانگ دهست ناكه وئ.

پهینان

سالی هيجری بهرامبەر (2701) ی کوردی دهست نیشان بکه.

$$97 \div 100 \times (1321,6 - ك) \leftarrow ه$$

$$97 \div 100 \times (1321,6 - 2701) \leftarrow ه$$

$$1422,61 \leftarrow ه$$

ئه گهر ماوه كه له 50% كه متر بئ لائه برئ. ئه گهر زیاتر بئ ئه كرى به (1) و ئه خرىته سه ر ژماره كه. بۆ نمونه سالی 1422 ی هيجری:

$$1321,6 + \frac{ه \times 3}{100} - ه \leftarrow ك$$

$$1321,6 + \frac{1422 \times 3}{100} - 1422 \leftarrow ك$$

$$1321,6 + 42,66 - 1422 \leftarrow ك$$

$$2700,94 \leftarrow ك$$

ماوه كه (0,94) ه له 50% زیاتره ئه كرى به (1) و ئه خرىته سه ر ژماره كه، ئه نجامه كه ئه بئ به (2701).

پهراویزهکان

۱- سالنامه کوردییهکان هه‌ریه‌که به‌جۆری ژماره‌ی رۆژه‌کانی مانگه‌کان ده‌ستینیشان ئەکات بۆ نمونه:

۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	نهورۆز	۱
۳۱	۳۰	۳۱	۳۰	۳۱	گولان	۲
۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	جۆزه‌ردان	۳
۳۱	۳۰	۳۱	۳۰	۳۱	پوشپه‌ر	۴
۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	خهرمانان	۵
۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	گه‌لایژ	۶
۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	ره‌زه‌ر	۷
۳۰	۳۱	۳۰	۳۱	۳۰	گه‌لایژان	۸
۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	سه‌رماوه‌رز	۹
۳۰	۳۱	۳۰	۳۱	۳۰	به‌فرانبار	۱۰
۳۰	۳۱	۳۰	۳۱	۳۰	رێبه‌ندان	۱۱
۲۸	۲۸	۲۹	۲۹	۳۰	ره‌شه‌می	۱۲

خشته ژماره (۶۵)

۲- که‌بیسه‌ ئه‌و ساله‌یه‌ که‌ دابه‌ش به‌سه‌ر (۴) ئه‌بێ بێ ماوه‌. وه‌ک (۱۹۸۴ ÷ ۴ = ۴۹۶) ئه‌گه‌ر ساله‌که‌ سه‌ره‌ سه‌ده‌ بوو ئه‌بێ دابه‌ش به‌سه‌ر (۴۰۰) بێ. به‌م جۆره‌ سالانی (۱۶۰۰، ۲۰۰۰، ۲۴۰۰) که‌بیسه‌ن. به‌لام سالانی (۱۷۰۰، ۱۸۰۰، ۲۱۰۰) نابنه‌ که‌بیسه‌.

۳- مانگه‌کان ئه‌م ناوانه‌شیان هه‌یه‌:

ناوه‌کانی تریان				مانگه‌کان			
ناخلیقه	ناقدار	نادار	هه‌رمێ پشکوان	ناخه‌لیو	خاکه‌لیو	نهورۆز	۱
			شه‌سته‌باران	شه‌سته‌بارانه	بانهمه‌ر	گولان	۲
			جووتان	به‌خته‌باران	باران بران	جۆزه‌ردان	۳
				خیتفه	پوشکال	پوشپه‌ر	۴
	تیرمه	زه‌خیران	میوه‌گه‌نان	خزیران	جۆخینان	خهرمانان	۵
				ته‌باخ	گه‌لایژ	گه‌لایژ	۶
			مشتاخان	که‌وچه‌رین	هه‌وه‌ل پایز	ره‌زه‌ر	۷
	به‌روه‌ز	چریا ئیکی	سه‌ریه‌له	گه‌لاخه‌زان	خه‌زه‌لوهر	گه‌لایژان	۸
				چریادووێ	که‌وه‌دار	سه‌رماوه‌رز	۹
				به‌فریارا ئیکی	هه‌وه‌ل زستان	به‌فرانبار	۱۰
				به‌فریارا دوویی	چه‌له	رێبه‌ندان	۱۱
		ره‌شه‌مه‌ه	بازه‌به‌ران	گوله‌مانگ	ره‌شه‌ما	ره‌شه‌می	۱۲

خشته ژماره (۶۶)

سەرچاوهكان

- ئەحمەد زەرەدەشت (١٩٩٥) نەورۆزنامەى رەنگین. گۆقارى رەنگین ژمارە (٧٧) بغداد.
- بدرخان سندی (١٩٧٢) گۆقارى چیا ژمارە (٢).
- بەشیر موشیر (١٩٣١) سیپارەى حەق پەرستى - بغداد.
- پەيامنیرى پەيام (٢٠٠٠) سالتنامەى كوردى - رۆژنامەى پەيام ژمارە (٢٢).
- سلمان أبراهیم الجبوري (١٩٨٧) تاریخ التقويمین المیلادی والهجرى - بغداد.
- سى دى كۆمپوتەرى تايبەت بە سالتنامەوه.
- كازم كۆبى (١٩٩٩) سالتنامەى كوردى - هەولێر.
- كمال مظهر أحمد (١٩٧٨) تیگەیشتنى راستى - شوینى لە رۆژنامەى كوردیدا - بغداد.
- كەرىم شارەزا (١٩٨٤) سالتنامەى كوردى گۆقارى رۆشنیرى نوێ ژمارە (١٠٢).
- كەرىم زەند (٢٠٠٠) مێژووى سالتنامە سەرھەلدان - گۆقارى بنكەى رۆشنیرى شەھید رێباز ژمارە (١٠).
- گیوى موكریانى (١٩٦١) فەرھەنگى مەھاباد - چاپخانەى كوردستان - هەولێر.
- فوناد طاهر صادق (١٩٩٩) رۆژژمیرى كوردى و رۆژژمیرانى تر - گۆقارى ئاییندە ژمارە (٥).
- عزالدين مصطفى رسول (١٩٧٩) أحمدى خانى - شاعرا ومتصوفا - بغداد.
- عبدالرحمن زەبیحى (١٣٢٢ش) رۆژئەژمیرى تايبەتى كۆمەلەى ژك بۆ سالى (١٣٢٢).
- علاءالدين سجادى (١٩٥٢) مێژووى ئەدەبى كوردى - بغداد.
- محمد أمين زكى (١٩٣١) خلاصة تاریخ كورد وكوردستان - قاهرة.
- محمد علي قرداغي (١٩٩٩) بووژاندنەوهى مێژووى زانایانى كورد لە پرتى دەستخەتەكانیانەوه. ب ١ و ب ٢ - بغداد.
- محمدى مەلا كەرىم (٢٠٠١) پار سەرەتای هەزارەى سێبەم نەبوو... گۆقارى رەنگین ژمارە ١٤٤.
- معروف خەزەندار (١٩٨٤) لە بابەت مێژووى ئەدەبى كوردییەوه - بغداد.
- میخائیل عبدالواحد (١٩٧٧) الموسوعة الفلكية - الموصل.
- نافع كاكە (١٩٨٤) رۆژژمیرى كوردى - گۆقارى رۆشنیرى نوێ ژمارە (١٠١).
- نافع كاكە (١٩٨٤) مێژووى سالتنامە و رۆژژمیرى كوردى. گۆقارى كاروان ژمارە (١٧) و (١٨).
- نەریمان (١٩٨٢) رۆژژمیرى پیرەمێرد - بغداد.
- هوشیار محمد عزیز قفطان (١٩٩٣) رۆژژمیرى هاوسەر - سلیمانى.
- وریا عمر أمین (١٩٨٧) ملاحظه حول التقويم - مجلة شمس كردستان العدد ٧٣ بغداد.
- وریا عمر أمین (٢٠٠١) هونەرى سالتنامە - گۆقارى رەنگین (١٤٢ و ١٤٣).
- وریا عمر أمین (٢٠٠١) سالتنامەى وریا - گۆقارى رەنگین - ژمارە (١٤٤).

Doig, P(1950) A concise history of Astronomy. London.

Encyclopedia Britanica (1966) Calender. - V.C

Heinz Haber (1962) Stars, Men and Atoms - New Yourk

Joachim Mayr (1961) Vergleichungs - Tabellen - Wiesbaden.

North, J (1994) Astronomy and Cosmology - Fantana Press, Glasgow.

Weaver, H. F (1982) Calender. From World Book Encyclopedia - V3.

سوپاسى بى پايان بۆ

- ھونەرمەندى كۆمپىيوتەر ئاھەنگ عمر آمىن كە ئەركى رېكخستنى خىستە كانى خىستە ئەستۆ.
- مامۇستا ئاواز عمر آمىن و پزگار عمر آمىن كە ئەركىكى زۆريان كىشا لە پىداچونەوہ و
تاقىكردنەوہ و ساغكردنەوہى دەيان خىستە و ئىحتمال...
بى يارمەتى و ھاوكارى دلسۆزانەى ئەمانە ئەم كارە ھەرگىز پرووناكى بەخۆبەوہ نەئەدى...

نمونەيان زۆربى.

وريا